

ZÁPIS
Pracovní schůzka iniciativy OA AKVŠ ČR
19. února 2016, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Přítomni (abecedně bez titulů): Miroslav Bartošek (ÚVT MU), Iva Burešová (AV ČR), Karolína Dědičová (PedF UK), Magdalena Hornová (KTF UK), Iva Horová (NTK), Lucie Korhoňová (UK), Jiří Kotouček (TC AV ČR), Lucie Kurzová (2. LF UK), Zdenka Máčková (FF MU), Jan Mach (VŠE), Lucie Melicharová (UPa), Miroslava Pourová (ZČU), Jan Rendla (LFP UK), Lucie Repová (LFHK UK), Martina Růžicková (PedF UK), Pavla Rygelová (VŠB-TUO), Tereza Simandlová (1. LF UK), Jan Skůpa (VUT), Petra Solská (Úřad vlády ČR), Radka Syrová (FF UK), Jakub Szarzec (NTK), Jitka Štruncová (FSV UK), Marek Vinklát (HTF UK)

PŘEDSTAVENÍ ÚČASTNÍKŮ

VŠB-TUO - nová politika OA, povinnost uložit plný text článků a příspěvků ve sborníku do OBD. V plánu seminář pro vydavatele univerzitních časopisů.

UPa - nová směrnice o evidenci publikační činnosti, zakotvena povinnost uložit do OBD postprint článku a příspěvku ve sborníku. Testování propojení OBD-DSpace.

VŠE - příprava směrnice, v plánu přesun interní databáze plných textů do knihovního systému Aleph

VUT - směrnice a politika OA, vybudovaný fond na podporu publikování v OA (1 mil. Kč ročně). Připravují směrnici pro nakládání s daty a vybudování datového repozitáře.

TC AV ČR - účast na tvorbě národní politiky OA a její implementace v OPVVV.

HTF UK – v plánu vytvoření otevřeného časopisu a poskytovat právní poradenství pro autory.

AV ČR - OA politika. V repozitáři 100 % plných textů publikační činnosti, v režimu OA pouze 10 %. V plánu otevřená data a boj proti predátorům.

UK – na každé fakultě jeden OA knihovník. Probíhá příprava univerzitního repozitáře na platformě DSpace. Problém s predátory, v plánu vytvoření etického kodexu publikování. V OBD k dispozici číselník na základě seznamu predátorských časopisů <https://scholarlyoa.com/publishers/>.

HTF UK – v plánu vytvoření otevřeného časopisu a poskytovat právní poradenství pro autory.

FSV UK – v plánu vytvoření repozitáře.

NTK – v provozu repozitář

MU – OA pouze dobrovolně na základě rozhodnutí fakult (v repozitáři cca 600 plných textů v režimu OA). Vydán oficiální dokument o postoji MU k predátorům http://is.muni.cz/do/rect/metodika/VaV/56012837/Vyzkum_a_predatorske_casopisy.pdf. Zahrnutí problematiky OA do strategie na rok 2016 (problematika otevřených dat a podpory publikování).

ZČU - vytvořena pracovní skupina pro OA. V DSpace uloženy bez jednoho všechny univerzitní časopisy. V OBD informace ze SHERPA/RoMEO + OA politiky časopisů ze Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik. Podpis Berlínské deklarace.

PLÁN ČINNOSTI PRO ROK 2016

1. Otevřené repozitáře 2016

Další ročník semináře Otevřené repozitáře se uskuteční v květnu nebo červnu na VUT v Brně, přesný termín bude včas oznámen. Seminář bude zaměřen na zvyšování kvality časopisů (systémy pro provoz OA časopisů, boj proti predátorům), otevřená data, dlouhodobou archivaci a problematice otevřeného přístupu na národní úrovni. Jako tradičně bude část semináře věnována systému DSpace a technologiím na podporu otevřeného přístupu a publikování (implementace ORCID, DOI pro časopisy aj.). V rámci semináře, případně jako doprovodná akce, proběhne workshop k problematice predátorů, který nabídla k uspořádání Ústřední knihovna VUT.

2. Open Access Week 2016

Český OAW 2016 bude věnován problematice boje proti predátorským časopisům. Společnou akcí bude spuštění jednoduché webové stránky pro vědce (překlad stránky <http://thinkchecksubmit.org/>).

3. Zapojení ve SPARC Europe

Zástupkyní české iniciativy OA při AKVŠ ČR ve SPARC Europe je Mgr. Lenka Němečková.

4. Bibliotheca academica 2016

Příprava příspěvku na konferenci BA 2016. Téma bude zvoleno v průběhu roku.

5. OA z hlediska přístupu k EIZ

Účastníci se shodli, že je důležité sledovat problematiku otevřeného přístupu a elektronických informačních zdrojů. Hledá se dobrovolník, který se zabývá EIZ a zároveň OA a dokázal by rozlišit, které trendy v OA mohou zasáhnout do oblasti zajišťování přístupu ke strategickým EIZ.

6. Účast na zahraniční konferenci

Za iniciativu OA se počítá s účastí Ivana Masára (UTB) na konferenci Open Repositories 2016. Jeho účast odůvodňuje jeho aktivní zapojení do tvorby programu konference a členství v týmu vývojářů systému DSpace.

7. Webové stránky

V letošním roce (pravděpodobně květen/červen) se uskuteční pracovní setkání, které se bude zabývat:

- webem Otevřený přístup v ČR; bude navržena nová struktura webu <http://www.openaccess.cz>, přechod na redakční systém tak, aby web mohlo editovat více pověřených lidí
- registrací domény otevrenypristup.cz
- blogem, kam by mohli přispívat jednotliví členové iniciativy
- plánovaným "blacklistem" českých (a slovenských?) predátorských časopisů. V rámci blacklistu bude vypracována metodika, co musí časopis splňovat a vždy bude u každého záznamu uvedeno, která kritéria daný časopis nesplňuje. Otázkou zatím zůstává, zda je strategické vytvářet „blacklist“ nebo se raději zaměřit na pozitivní propagaci dobré praxe a standardů zvyšujících kvalitu otevřených časopisů. K tomuto tématu kolovala mezi účastníky tištěná verze příručky *Otevřený časopis: prostředky a nástroje pro udržení a zvyšování kvality vědeckého časopisu* (<http://dspace.vsb.cz/handle/10084/111292>).
- Členové iniciativy OA budou informováni o konání schůzky a zájemci o aktivní účast nad danými tématy budou pozváni.

ODBORNÁ ČÁST PRACOVNÍ SCHŮZKY

FP7 POST-GRANT GOLD OPEN ACCESS PILOT

Tereza Simandlová informovala o zpětném financování otevřeného přístupu k již ukončeným projektům 7. rámcového programu. Dotace se vztahuje pouze na plně otevřené časopisy, ne hybridní.

O příspěvek lze zažádat na <https://goldoa-pilot.openaire.eu>. Pokyny pro žadatele v českém jazyce jsou k dispozici v repozitáři VŠB-TUO <http://dspace.vsb.cz/handle/10084/106807>.

DOAJ

Tereza Simadlová, která se v roce 2016 stala spolupracovnicí DOAJ za Českou republiku, se zaměřila na nová pravidla DOAJ dávající důraz nejen na otevřenost, ale i na kvalitu registrovaných časopisů. V důsledku těchto pravidel, musí časopisy registrované v DOAJ dříve před rokem 2014 požádat do 31. března 2016 o své znovuzařazení (<https://doajournals.wordpress.com/2016/02/23/its-not-too-late-to-reapply/>). V opačném případě budou z adresáře odstraněny.

Informace pro zájemce, kteří se chtějí stát spolupracovníky DOAJ, jsou uvedeny na stránkách <https://doaj.org/volunteers>.

ÚKOLY

UK + další uživatelé OBD - vytvoření společných požadavků na úpravu OBD pro propojení s repozitářem na platformě DSpace. Koordinuje Pavla Rygelová

Pro všechny - návrhy na témata, příspěvky, které by bylo vhodné zařadit na seminář Otevřené repozitáře, zasílat Pavle Rygelové, která bude koordinovat přípravu programu semináře.

KOMUNIKAČNÍ KANÁLY OA INICIATIVY

E-mailová konference - žádosti o zařazení vyřizuje Pavla Rygelová (pavla.rygelova@vsb.cz)

Facebook - <https://www.facebook.com/openaccess.cz>

Twitter - <https://twitter.com/OpenAccessCZ>

Pardubice a Ostrava, 23. února 2016

Zapsala: Lucie Melicharová

Doplnila: Pavla Rygelová